

Evaluering av energiloven

Vilkårene for utvikling av varmesektoren

Kommentarer fra Norsk Fjernvarme på OED's
høringsmøte 27.11.2007 til konsulentrapporter fra
Cream, Sefas og Econ Pöyry

Evaluering av energiloven

Vilkårene for utvikling av varmesektoren

- Utredningene behandler ikke varme ut fra dens rolle i energiforsyningen, ei heller hvordan vilkårene for utvikling av varmesektoren har er lagt til rette og har fungert i Energilovens 26 årige virketid.
- Utredningen tar utgangspunkt utelukkende i elektrisitetsforsyning og hvordan varme påvirker vilkårene for elforsyningen.
- I forarbeidene til energilovens fjernvarme kapittel finnes ingen motivasjon for den vinkling utrederne har valgt å legge til grunn for sine arbeider.
- Utgangspunktet for lovarbeidet for fjernvarme i 80-årene var:
 - Fremme fleksibel energibruk (utnytte spillvarme og avfall)
 - Redusere oljeforbruk og føre til mindre luftforurensing
 - Behov for samordning av energiplanlegging.

Evaluering av energiloven

Vilkårene for utvikling av varmesektoren

- Det er overraskende i evalueringsrapporter å ikke finne noe informasjon om hvordan energilovens bestemmelser har virket, og om energiloven har medført den ønskete utvikling.
- Særlig BI's rapport virker som samfunnsøkonomisk "øvelse" løsrevet fra energipolitikkenes målsetninger og energilovens hensikter for regulering av varmeområdet, og viser manglete innsikt i verdien av og særegenhetene ved lokale energiløsninger.

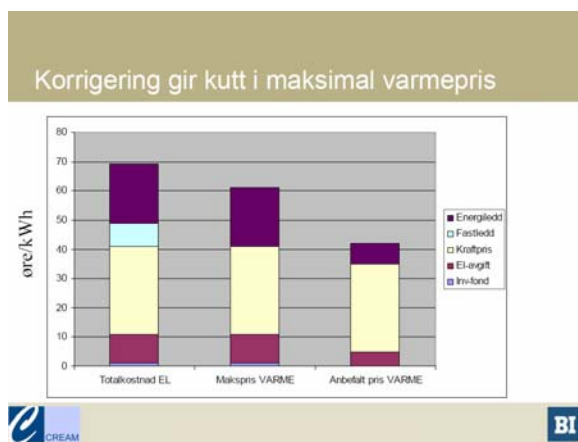
Forutsetningen er feil i utredningene

- Fjernvarme er en lokal energiløsning basert på en eller annen billig energikilde.
- ”Billig energikilde” er alltid energi som ikke har annen anvendelse, og er ofte en fornybar energiresurs.
- Det er ikke noe ”funn” at distribusjon av varme isolert ikke kan konkurrere med allerede nedbetalt, overinvestert elektrisk infrastruktur; det er nettopp det som var bakgrunnen for tilknytningsplikt og pristak.

”Pristaket for fjernvarme er for høyt”

- Max pris etter BI-modellen vil gi:
 - 30 % billigere oppvarming i fjernvarmekonsesjonsområder.
 - Med dagens tariffing, som BI forutsetter er kostnadsriktig, vil de i tillegg spare ~ 30 % på overføringskostnaden for teknisk el.
- Energilovens pristak er et ”motstykke” til tilknytningsplikten for å sikre fjernvarmekundene lik pris med ”dominerende” energiløsning.
- BI’s pristak er for å sikre samfunnsøkonomien i elnettes og elforbrukets interesser.

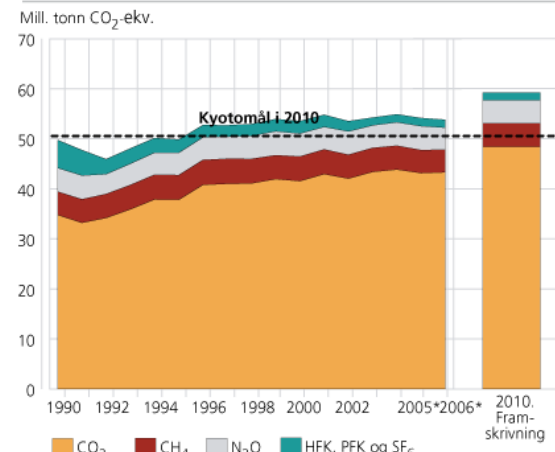
Forutsetningene er diskuterbare

- Samfunnsøkonomien ved fjernvarme kan ikke baseres på infrastrukturkostnaden alene.
- Forutsetningen om at miljøkostnaden ved eloppvarming blir riktig vektlagt gjennom CO2-kvotepriens påvirkning på elprisen i markedet, er uviss og "spekulativ".
- Samfunnsverdien av å nyttiggjøre energi som ellers ville ha gått til spille er ikke med.
- Verdien ved fleksibilitet or sluttbruker er ikke vektlagt.

Problemet er ikke de 10 TWh som importeres, men de 50 TWh som ikke eksporteres.

- Klima er ikke et nasjonalt problem.
- Det gjøres et poeng av at vi i et normalår må importere 10 TWh ”sterkt forurensende dansk kullkraft”.
- I en europeisk klimadebatt er vår bruk av 50 TWh elektrisitet til oppvarming av langt større betydning.
- 50 TWh el inn i det europeiske kraftsystemet ville redusert CO2 utslippene til el-spesifikke formål med ca 30 mill tonn CO2.
- Verdien av ren norsk vannkraft skusles bort til forbruk med lav betalingsvilje, i stedet for å gi inntekter og arbeidsplasser i form av el-intensiv industriproduksjon (aluminium mm) eller eksport.

Utvikling i klimagassutslipp. 1990-2006* og framskrivning i 2010.
Millioner tonn CO₂-ekvivalenter

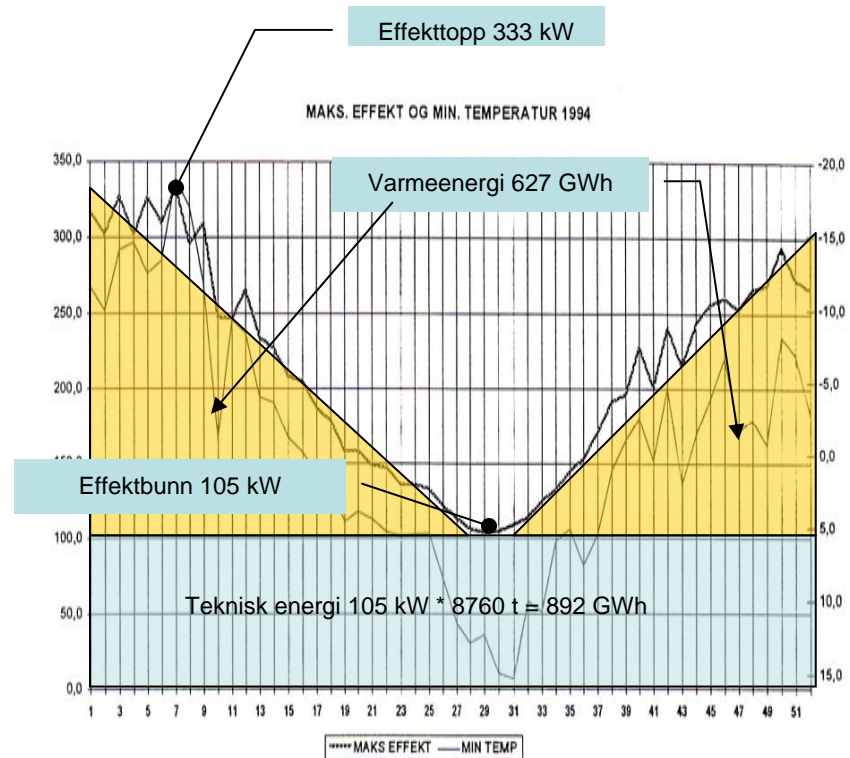

Kilde: Historiske data: Utslppsregnskapet til Statistisk sentralbyrå og Statens forurensnings-tilsyn; Framskrivning: St.meld nr. 1 (2006-2007) Nasjonalbudsjettet 2007.

Hva kan 1000 MW i elnett brukes til ?

- Levere **8 TWh** energi som innsatsfaktor i industri, f.eks aluminiumindustri på Sunndalsøra og Ormen Lange.
- Levere ca **20 % av oppvarmingen** til 14 % av Norges befolkning, som tilsvarer husholdningene i Møre og Romsdal, Sør- og Nord-Trøndelag.

20 % lar seg erstatte av f.eks bioenergi lokalt og fjernvarme i tettsteder – og er konkurransedyktig kostnadsmessig.

2 mrdNOK = 2 mobile gasskraftverk = 90 000 pelletskaminer = 500 MW

Eloppvarming er en blindvei uten snumulighet

Ensidig eloppvarming gir:

- Ingen mulighet til å utnytte spillvarme og fornybar varme.
- Dyrt å ta i bruk mulig ny og i dag ikke tilgjengelig teknologi, f.eks geovarme.
- Liten mulighet for å redusere ”støyten” av høye priser i tørr-år, (selv om en i gjennomsnitt har det bra.)
- Eloppvarming gir ”teknologi-monopol”, forbrukerne kan ikke velge mellom annet en forskjellige strømleverandører.

Kommentarer til Sefas-rapporten

Konkluderer med økt bidrag fra fjernvarme og bioenergi, men med innvedninger som viser at dette er bare politisk betinget.

- ✓ Netteier er ikke pålagt å investere i elnett som kan takle brutto maks belastning. Planlegging av utbygging av nett og fjernvarme koordineres på regionalnivå, f.eks i Oslo.
- ✓ Interessekonflikter mellom lavenergibygg og varmeløsninger pga konkurranse mellom utstyrsleverandører, ikke når det gjelder CO2 utslippsreduksjon.
- ✓ Samkjøringsmodellen er for "grovmasket", den beregner for landet delt opp i 5-6 regioner og klarer ikke identifisere verdi av lokal energi og varmeproduksjon.
- ✓ Sefas har gjort en tilleggskjøring for Norsk Fjernvarme, som viser betydelig effekt på forsyningssikkerheten dersom Oslo's fjernvarme tas ut og erstattes med el.

Energieffektivisering

- Den mest miljøvennlige kWh er den som ikke blir brukt
- Ingen motsetning mellom lavenergibbygg og fjernvarme – gjør energiprisene det lønnsomt med lavenergi er det også lønnsomt med fjernvarme.
- Ikke ”finansier” lavenergi på bekostning av energifleksibilitet. Det er viktig å sikre at energiforsyningen blir fornybar.
- Erfaringstall fra pilot-prosjektene viser at energiforbruket i lavenergihus blir høyere enn planlagt, noe som blant annet skyldes manglende (økonomisk) interesse for energisparing blant brukerne.
- Utkoplbar overføring skaper størst problem for varmemarkedet i villa- og småkjel-segmentet, som ”aldri” har vært koplet ut og derfor er til minst nytte for fleksibiliteten i elnettet.
Kompromisset kunne derfor være å beholde utkopplbar overføring i nettnivå 4 og 5.